

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ปีงบประมาณ 2553 ศูนย์การศึกษาอิสระและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพิบูลย์รักษ์ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินโครงการการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกปีงบประมาณ และเพื่อทราบว่าผลการดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มีสภาวะแวดล้อม ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิตของการดำเนินงานเป็นอย่างไร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพิบูลย์รักษ์ จึงได้ดำเนินการประเมินโครงการดังกล่าวโดยใช้รูปแบบซีบีบี (CIPP MODEL) โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ที่เข้าร่วมโครงการ โดยใช้แบบประเมินโครงการการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 1 ชุด ในเขตอำเภอพิบูลย์รักษ์ ได้แก่ ประชาชนตำบลบ้านแดง ประชาชนตำบลนาทราย ประชาชนตำบลดอนกลอย และเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 718 คน ประชากรตัวอย่าง จำนวน 248 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน ผลการประเมินโครงการปรากฏดังนี้

สรุปผลการประเมินโครงการ

ผลการประเมินโครงการหลังการดำเนินงานโครงการการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังต่อไปนี้

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15 – 39 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมาอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาอายุระหว่าง 40-59 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 และน้อยที่สุดอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาระดับประถมศึกษา จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และน้อยที่สุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาชีพเกษตรกร จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 รองลงมาอาชีพรับจ้าง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และน้อยที่สุดอาชีพค้าขาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7

ผลการประเมินโครงการหลังการดำเนินงานโดยรวมเฉลี่ยด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) อยู่ในระดับ **มากที่สุด** และมีคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ คือ มีผลการประเมินอยู่ในระดับ **มากที่สุด** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ค่า S.D. เท่ากับ 0.45 และผลการประเมินโครงการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** มี 3 ด้าน และมีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้าน ดังนี้ คือ ด้านปัจจัยป้อน (Input Evaluation) มีผลการประเมินอยู่ในระดับ **มาก** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่า S.D. เท่ากับ 0.52, ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) มีผลการประเมินอยู่ในระดับ **มาก** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ค่า S.D. เท่ากับ 0.55 และด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีผลการประเมินอยู่ในระดับ **มาก** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ค่า S.D. เท่ากับ 0.53

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ

1. ควรให้กลุ่มบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (กลุ่ม/ศูนย์ส่วนกลาง สถานศึกษาและชุมชนเป้าหมาย) เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนร่วมกันวางแผนโครงการ ดำเนินงานไปตามโครงการ และติดตามประเมินผลการจัดทำโครงการต่างๆ ร่วมกัน
2. ควรมีการชี้แจงรายละเอียดโครงการให้แก่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกระดับได้รับทราบและเข้าใจ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ และมีการสรุปรายงานผลให้ทราบเป็นระยะ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการโดยตรงเพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้บริหารและผู้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการสถานศึกษาเกี่ยวกับโครงการ การนำโครงการสู่การปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ทฤษฎีหลักวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการประชุมชี้แจงหรือมีเอกสารเสริมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำโครงการนั้นๆ สู่การปฏิบัติ
5. ควรมีการนิเทศ ติดตามผล การดำเนินงานตามโครงการแต่ละโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการรายงานผลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานพร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้นในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการประเมินครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลลัพธ์ (Outcome) หรือผลกระทบ (Impact) ของโครงการที่มีต่อผู้ร่วมโครงการ และชุมชนในลักษณะของการติดตามผล (Follow-up or Tracer Study) เพื่อตรวจสอบสรุปรวมและผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการที่แท้จริง ทั้งนี้เพื่อกำหนดแนวทางการขยายโครงการในพื้นที่อื่นต่อไป
2. ควรมีการประเมินผลเพื่อค้นหาสถานศึกษาและชุมชนที่เป็น Best Practice ของแต่ละโครงการ แล้วการศึกษาเจาะลึกในลักษณะของกรณีศึกษา (Case Study) เพื่อถอดบทเรียนเป็นต้นแบบเพื่อการปรับใช้สำหรับสถานศึกษาและชุมชนอื่นต่อไป